

פרק הדר

ולא הכותי כשהוא לבדו עם ישראל, אלא עד שיחו בחצר שני ישראלים האוסרין והעל זה מהוציא לחצר, שוגם אם באו לערב ביניהם אינם יכולים, מפני העכו"ם או הכווי הגרים עליהם בחצר. עד שישכרו מהם את רשותם בחצר.

אבל אם יש בחצר רק ישראל אחד, או שדרים בו שני ישראלים שאינם אסורים זה על זה, ודר שם גם עכו"ם או כותי או אפילו שניהם — אין הם אסורים על ישראל. ובגמרה מפרש טעמא.

ב. הגمراה מבארת כי חסורי מהסרא במשנתנו, והכי כתני:

הצדוקים — הרי הם לנכרים, וצרייכים לשוכר מהם את רשותם שבchezar, דברי תנא קמא.

אמר חולק רבנן גמליאל: הצדוקים, אף שהם אינם מודים בעירוב, בכל זאת אינם כוכחים, אלא יכולם הם לבטל רשותם, ומותר לטלטל بلا צורך בשכירות מהם.

כי דоказ מהכוכחים צרייכים לשוכר, כיון ש"גרי ארונות" הן [שנתגיירו מפני ארונות נשתחלו בהם, כדכתיב במלכים ב פרק יז]. ולא היו גרים לגמרי, כדכתיב "את ד' היו יראין ואת אלהיהם היו עובדין" — רשי"ו ותוספות בכא קמא דף לה ב] ואינם גרים גמורות.

אבל צדוקי מזרע ישראל הוא, אלא שהוא מין, שאיןנו מודה בתורה שבבעל פה.

וכיוון דישראל הוא, יכול הוא לבטל רשותו.

מתניתין:

א. שלמה המלך תיקן שלא להוציא מרשות היחיד של אדם אחד לושות היחיד של אדם אחר כדי שלא יבואו להוציא מרשות היחיד לרשות רבים.

וככל שלמה מלך באיסורו גם שלא להוציא מבית של אדם יחיד לחצר המשותפת לו ולאנשים נוספים הגרים בבתים אחרים סביב אותה בחצר, עד שייערכו ביניהם עירוב החירות. לפי שהחצר המשותפת לו ולאחריהם נחשבת כרשות אחרת בيتها, המוחדר רק לו.

אם לא עירבו זה עם זה עירוב חירות, יכולם בני החצר "לבטל" [באמירה בعلמא] את "רשותם" שבchezar לאחד מבני החצר, וזה הוא מותר להוציא מביתו לחצר, לפי שכל החצר כאילו הייתה שיכת רק לו.

במה דברים אמרוים בישראל הגרים יחד בחצר.

אבל אדם מישראל הדר עם העכו"ם בחצר, או שהוא דר עם מי שאינו מודה בעירוב החירות, דהיינו כותי, שאינו מודה בתיקנות חז"ל — הרי זה העכו"ם או הכווי אופר עלייו, על ישראל, מהוציא מביתו לחצר.

וזאת, עד שישכור הישראל מן העכו"ם את הרשות שיש לו בחצר.

ולא די בביטול שיבטל העכו"ם את רשותו כלפי ישראל. ובגמרה מפרש טעמא.

רבי אליעזר בן יעקב אומר: לעולם אינו אופר לא העכו"ם כשהוא לבדו עם ישראל,